

Landelijke Kwalificaties MBO

Helpende Zorg & Welzijn

Crebonummer:	92640
Sector:	Gezondheidszorg
Branche:	Gehandicaptenzorg, Ziekenhuizen, Kinderopvang, Geestelijke Gezondheidszorg, Maatschappelijke Opvang, Verpleeg- en verzorgingshuiszorg en thuiszorg, Welzijnswerk, Jeugdzorg, Basisonderwijs
Cohort:	Cohort 2011 - 2012

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Deel A: Beeld van de beroepengroep	4
Deel B: De kwalificaties	7
1 Inleiding	7
2 Algemene informatie	7
2.1 Colofon	7
2.2 Formele vereisten	8
2.3 Typering Beroepengroep	9
2.4 Loopbaanperspectief	11
2.5 Trends en innovaties	12
3 Overzicht van het kwalificatiedossier	15
4 Beschrijving van de kwalificaties	16
4.1 Helpende Zorg & Welzijn	17
5 Beschrijving van de kerntaken	19
5.1 Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning	19
5.2 Kerntaak 2: Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren	21
5.3 Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	22
6 Totaal overzicht proces-competentie-matrices	23
6.1 Proces-competentie-matrix Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning	24
6.2 Proces-competentie-matrix Kerntaak 2: Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren	25
6.3 Proces-competentie-matrix Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	26
Deel C: Uitwerking van de kwalificaties	27
1 Inleiding	27
2 Kwalificaties	27
2.1 Helpende Zorg & Welzijn	28
3 Certificeerbare eenheden	42
Deel D: Verantwoording	55
1 Inleiding	55
2 Proces- en inhoudsinformatie	56
2.1 Betrokkenen	56
2.2 Verwantschap	58
2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier	61
2.4 Nederlands, rekenen en moderne vreemde talen	62
2.5 Discussiepunten	63
2.6 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie	64
3 Ontwikkel- en onderhoudsperspectief	65

Inleiding

Voor u ligt het kwalificatiedossier Helpende Zorg & Welzijn. Dit dossier bestaat uit een aantal onderdelen.

In deel A wordt voor alle geïnteresseerden een korte omschrijving gegeven van de beroepengroep en de taken die de beroepsbeoefenaar zoal uitvoert en de competenties die hij/zij daarbij nodig heeft.

In deel B, de kwalificaties, worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven. Deze eisen geven samen weer wat de gediplomeerde moet kunnen als hij/zij op de arbeidsmarkt start.

In deel C wordt een uitwerking gegeven aan hetgeen in deel B is gesteld. Deel C is zowel inhoudelijk als methodologisch aan deel B gekoppeld, er is een één op één relatie tussen respectievelijk de kerntaken, de procescompetentie-matrices en de daarin opgenomen werkprocessen, de certificeerbare eenheden met deze entiteiten in deel C.

In deel D wordt verantwoording afgelegd over de totstandkoming van dit kwalificatiedossier. Ook vindt u hier de verwijzingen naar het voor dit dossier relevante bronnenmateriaal.

Deel A: Beeld van de beroepengroep

Helpende Zorg & Welzijn

Helpende Zorg & Welzijn in het kort

Met jouw algemene opleiding kun je zorg bieden aan allerlei cliënten/zorgvragers. Mensen met een (chronische) ziekte, psychiatrische problemen, verslaving of een handicap. Dit kunnen ouderen, volwassenen, jeugdigen, kinderen en pasgeborenen zijn. Je werkt vaak samen met de mantelzorgers of hebt te maken met wettelijke vertegenwoordigers van de cliënt/zorgvrager. Dat kunnen familieleden zijn, maar ook andere verzorgers.

Je ondersteunt of begeleidt de cliënt/zorgvrager thuis of in een andere woonomgeving, maar je kunt ook bij of voor een groep cliënten/zorgvragers werken. In een zorg- of welzijnsinstelling werk je samen met collega's, maar heb je ook vaak te maken met andere hulpverleners, zoals verzorgenden en sociaalagogisch werkers.

Deze functie kom je in veel vormen tegen:

- In de gehandicaptenzorg ben je assistent-begeleider gehandicapten of groepshulp.
- In de thuiszorg kom je de functies helpende thuiszorg, bejaardenhelpende of verzorgingshulp B tegen.
- In het ziekenhuis vind je de voedingsassistent (deze verleent ook assistentie bij algemene dagelijkse levensbehoeften van de cliënt/zorgvrager).
- In de kinderopvang ben je assistent.
- In het welzijnswerk ben je de contactmedewerker voor de helpende.

Helpende Zorg & Welzijn is een verantwoordelijke baan waar je soms onder tijdsdruk werkt. Maar voor jouw inspanningen krijg je veel terug: cliënten/zorgvragers die blij zijn met jouw hulp en de fijne leefomstandigheden die jij hebt helpen creëren. In hun thuissituatie of in de zorg- of welzijnsinstelling. Je kunt echt een verschil maken in de kwaliteit van leven.

Jouw werk

- Je verleent zorg en ondersteuning aan cliënten/zorgvragers en begeleidt ze bij wonen en welzijn.
- Je stelt een werkplanning op van jouw werkzaamheden, op basis van een al vastgesteld zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan.
- Je ondersteunt bij het opruimen, schoonmaken en de zorg voor een fijne leefomgeving. Soms neem je die taken geheel over van de cliënt/zorgvrager.
- Je ondersteunt een cliënt/zorgvrager bij dagelijkse bezigheden als eten en drinken en verplaatsen. Daarbij houd je rekening met wat deze zelf wil of kan doen.
- Je werkt vanuit de gedachte dat de cliënt/zorgvrager zelf de regie wil voeren over zijn leven. Afhankelijk van wat jouw cliënt nodig heeft, ondersteun je bij hun persoonlijke verzorging, zoals wassen en aankleden.
- Ook bij emotionele problemen sta je voor jouw zorgvrager klaar. Dat gebeurt vaak tijdens je werk, maar daar mag je ook best apart de tijd voor nemen.

- Je ondersteunt de cliënt/zorgvrager bij de keuze van een activiteit en het vervoer ernaartoe.
- Je helpt collega's bij het organiseren van activiteiten zoals spel/recreatie, educatie en werk.
- Je overlegt je werkzaamheden regelmatig met collega's, de mantelzorger (dit zijn vaak naasten van de cliënt/zorgvrager) of de wettelijke vertegenwoordigers van de cliënt/zorgvrager.
- Door met collega's en je leidinggevende over je werkzaamheden te praten en je te laten bijscholen (deskundigheidsbevordering), kun je de kwaliteit van dit beroep ook nog eens verbeteren.

Jouw kwaliteiten

- Je bent geïnteresseerd in jonge en oude mensen, met uiteenlopende sociale en medische problemen en steeds andere wensen en behoeften.
- Je handelt altijd in het belang van je cliënt/zorgvrager, stimuleert zelfredzaamheid en je kunt je goed in zijn of haar situatie inleven.
- Je kunt goed met de cliënt/zorgvrager cliënt/zorgvrager communiceren en behandelt hem met respect.
- In jouw werk zit een goed systeem, waarbij je nauwkeurig bent en resultaatgericht.
- Je bent stressbestendig en prima in staat om je eigen grenzen en die van anderen te bewaken.
- Je werkt zelfstandig, maar volgens vaste protocollen, op afgesproken tijden en in opdracht van een leidinggevende.
- Je werkt volgens een plan(ning), nauwkeurig en resultaatgericht en je let op de kosten die je maakt.
- Ook kun je goed samenwerken met de mantelzorgers/wettelijke vertegenwoordigers en je collega's.
- Je maakt gebruik van de beroepscode en richtlijnen van de instelling waar je werkt.

Jouw toekomst

Je kunt je verder ontwikkelen met aanvullende cursussen of opleidingen. Zoals een opleiding op niveau 3 in de richting verpleging en verzorging of sociaalagogisch werk.

Jouw sector

Als helpende zorg en welzijn werk je in de verpleging en verzorging en/of in het sociaalagogisch werk. Tijdens je opleiding kun je de nadruk leggen op de zorg of op sociaalagogische onderdelen.

Met je diploma kun je in deze branches aan de slag:

- verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg
- ziekenhuizen
- maatschappelijke dienstverlening
- welzijnswerk
- kinderopvang
- jeugdzorg
- gehandicaptenzorg
- geestelijke gezondheidszorg
- basisonderwijs

Meer weten?

Heb je nog vragen over dit beroep, ben je nog niet zeker of dit bij je past of wil je van anderen horen wat zij van dit beroep vinden? Kijk dan op www.youchooz.nl.

Deze beroepsbeschrijving is opgesteld in opdracht van Calibris. Het kenniscentrum voor leren in de praktijk in Zorg, Welzijn en Sport. <http://www.calibris.nl/>.

Deel B: De kwalificaties

1. Inleiding

Voor u ligt Deel B van het kwalificatiedossier Helpende Zorg & Welzijn. In dit deel worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven voor:

- *Helpende Zorg & Welzijn*

2. Algemene informatie

2.1 Colofon

Onder regie van	Calibris, Kenniscentrum voor leren in de praktijk in Zorg, Welzijn en Sport.
Ontwikkeld door	Calibris, afdeling Ontwikkeling en Innovatie, in overleg met vertegenwoordigers van de branche(s) en het middelbaar beroepsonderwijs.
Verantwoording	Vastgesteld door: Het bestuur van het kenniscentrum Calibris op advies van de paritaire commissie beroepsonderwijs bedrijfsleven van het kenniscentrum Calibris. Op: 07-12-2010 Te: Bunnik

2.2 Formele vereisten

Diploma(s)	Helpende Zorg & Welzijn - 2
In- en doorstroomrechten	<p>Voor instroom- en doorstroomrechten worden de wettelijke bepalingen aangehouden zoals vermeld in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de Doorstroomregeling VMBO-Beroepsonderwijs (ministerie van OCW, 2003) • WEB: Wet educatie en beroepsonderwijs (Staatsblad 501, 31 oktober 1995) • WHW: Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, stb. 1992, 593)
Certificeerbare eenheden	<ul style="list-style-type: none"> • Hulp bij persoonlijke verzorging/ADL • Hulp bij huishouden, wonen en recreëren • Hulp bij (sociale) activiteiten
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Branche vereisten	Nee
Nederlands en rekenen	<p>In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. De toewijzing van referentieniveaus aan mbo-opleidingen is als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het referentieniveau 2F is van toepassing voor kwalificaties op niveaus 1, 2 en 3. • het referentieniveau 3F is van toepassing voor kwalificaties op niveau 4.
Bron- en referentiedocumenten	<p>Onlosmakelijk met dit kwalificatiedossier voor het studiejaar 2011-2012 is het document 'Kwalificatie-eisen loopbaan en burgerschap in het mbo, studiejaar 2011-2012' verbonden. De kwalificatie-eisen die in dat document worden beschreven vormen samen met de kwalificatie-eisen in dit kwalificatiedossier de inhoudelijke vereisten voor het onderwijs en voor de verwerving van het diploma, die uit de wet voortvloeien. Het document is te vinden op www.kwalificatiesmbo.nl.</p> <p>In dit kwalificatiedossier is gebruikgemaakt van het referentiekader Nederlandse taal en rekenen en het Europees Referentiekader voor moderne vreemde talen. Beide zijn te vinden op www.coördinatiepunt.nl.</p> <p>De volgende brondocumenten vormen de basis voor dit dossier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beroepscompetentieprofiel Helpende (01-08-2007)

2.3 Typering beroepengroep

De sector

De helpende zorg en welzijn is zowel werkzaam in de sector verpleging en verzorging als in de sector sociaalagogisch werk, in de branches verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, ziekenhuizen, gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg, welzijn en maatschappelijke dienstverlening, basisonderwijs, jeugdzorg en de kinderopvang.

De helpende zorg en welzijn is gekwalificeerd voor het werken in beide sectoren, maar zij kan in de opleiding de nadruk meer gelegd hebben op de verzorgende dan wel de sociaal-agogische elementen van de kwalificatie, afhankelijk van haar voorkeur.

Context

De helpende zorg en welzijn werkt binnen de gezondheidszorg en in het sociaal-agogisch werk in diverse settings op het snijvlak van wonen, zorg en welzijn. Zij richt zich op de zorg en ondersteuning van de individuele cliënt/zorgvrager of van de groep cliënten/zorgvragers in de context.

Zij voert eenvoudige, routinematige werkzaamheden uit op het terrein van huishouden, persoonlijke verzorging/ADL en het organiseren van activiteiten. Ze voert haar werkzaamheden zelfstandig uit, in laagcomplex, stabiele en veelal langdurige situaties. In meer complexe situaties, bijvoorbeeld intramurale settings of in een kleinschalige verblijfsvoorziening, werkt zij in teamverband en assisteert zij andere beroepsbeoefenaren bij de zorgverlening en/of de sociaal-agogische werkzaamheden. In elke werksetting werkt ze volgens protocollen.

In alle werksettings heeft ze te maken met de leidinggevende en werkt ze samen met collega's, ook van andere disciplines, zoals verzorgenden, verpleegkundigen, artsen of verloskundigen en sociaal agogisch werkers.

Aard van het werk

De werkzaamheden van de helpende zorg en welzijn richten zich op het realiseren van een zo optimaal mogelijke functionele autonomie en kwaliteit van leven van de individuele cliënt/zorgvrager of van de groep cliënten/zorgvragers, zoals deze dat ervaren of wensen.

De werkzaamheden die zij verricht, voert zij uit in overleg met de betrokkenen, waarbij de relatie met de cliënten/zorgvrager(s) cruciaal is voor haar werkzaamheden. De helpende ondersteunt de cliënt/zorgvrager, wat inhoudt dat de helpende steeds in overleg en samen met de cliënt bepaalt in welke mate de cliënt werkzaamheden zelf kan uitvoeren. Verder werkt een helpende 'rondom' en 'aan' een cliënt/zorgvrager. Dit laatste vormt een belangrijk onderscheid tussen de werkzaamheden van een helpende en van een zorghulp (een zorghulp werkt alleen 'rondom' een cliënt, er is geen sprake van lichamelijk contact).

Ze voert de volgende werkzaamheden uit:

- maakt een werkplanning op basis van een zorg-, leef-, activiteiten- of begeleidingsplan
- ondersteunt bij wonen en huishouden
- ondersteunt bij persoonlijke verzorging/ADL
- ondersteunt bij activiteiten gericht op recreatie, educatie en werk en bij sociale activiteiten
- evalueert de werkzaamheden

Naast de primaire uitvoerende werkzaamheden, voert de helpende zorg en welzijn werkzaamheden uit als werkneemster binnen de zorg- of welzijnsinstelling.

Om samenwerking en afstemming mogelijk te maken, rapporteert zij regelmatig aan de leidinggevende en collega's over de voortgang van de werkzaamheden, en meldt zij tijdig de veranderingen in de zorg-/welzijnsituatie aan de leidinggevende. Het werken binnen een team vraagt van een helpende zorg en welzijn dat zij goed communiceert met collega's en werkafspraken met hen maakt.

De helpende zorg en welzijn neemt deel aan werkoverleg en teambesprekingen en zij onderhoudt en ontwikkelt, in overleg met de leidinggevende, haar eigen deskundigheid.

Typerende beroepshouding

Bij de uitvoering van de werkzaamheden toont de helpende zorg en welzijn een klantgerichte attitude en professionele beroepshouding die gebaseerd is op de beroepscode, de eigen normen en waarden en de visie en richtlijnen van de instelling of organisatie waar zij werkzaam is.

De helpende zorg en welzijn handelt volgens de ethische maatstaven van de beroepsgroep (beroepscode) en respecteert verschillen tussen cliënten/zorgvragers in normen en waarden, seksuele voorkeur, culturele

achtergrond en levensbeschouwing. Zij respecteert de vertrouwelijkheid, gaat discreet om met gevoelige zaken en handelt daarbij volgens de eigen normen en waarden, die van de instelling, van de beroepsgroep en die algemeen maatschappelijk gelden.

De helpende zorg en welzijn heeft een stimulerende houding, waarmee ze de cliënt/zorgvrager motiveert zelf werkzaamheden uit te voeren en deel te nemen aan activiteiten. Hierbij werkt ze vanuit de gedachte dat de cliënt/zorgvrager zelf de regie behoudt over het eigen leven.

De helpende zorg en welzijn heeft een inlevende houding, toont respect voor de cliënt/zorgvrager en is sociaal en communicatief vaardig.

Zij werkt systematisch, resultaatgericht, hygiënisch en ergonomisch verantwoord, kostenbewust en efficiënt.

De helpende zorg en welzijn werkt goed samen met de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers/collega's en vrijwilligers. Bij de uitvoering van haar werkzaamheden is zij in staat om haar eigen grenzen en die van anderen te bewaken.

Tijdens het uitvoeren van haar werkzaamheden past zij beroepsrelevante kennis en vaardigheden toe.

Keuzes en dilemma's van de helpende zorg en welzijn

De helpende zorg en welzijn werkt in het spanningsveld tussen empathische betrokkenheid en functionele afstand ten opzichte van de cliënt/zorgvrager. Dat betekent dat ze in haar handelen een evenwicht moet zoeken tussen de mate waarin ze ingaat op wensen en problemen van de betrokkenen en de mogelijkheden van de ondersteuning die ze te bieden heeft. Ze zal haar houding adequaat moeten afstemmen op de specifieke situatie. Ook zal ze steeds in overleg met de cliënt/zorgvrager moeten afwegen wanneer ze activiteiten moet overnemen en wanneer juist niet.

De helpende zorg en welzijn gaat adequaat om met mogelijke belangentegenstellingen tussen de individuele cliënt/zorgvrager en de woon-leefgroep. Van de helpende zorg en welzijn wordt gevraagd om op een creatieve manier aan de verschillende belangen tegemoet te komen.

De helpende zorg en welzijn moet steeds afwegen of zij een verandering in de gezondheidstoestand of leefsituatie van de betrokkenen direct meldt aan de leidinggevende of dat zij inschat dat de verandering niet onmiddellijk tot problemen zal leiden en ze deze dus even kan aanzien.

De helpende zorg en welzijn is zich bewust van haar eigen waarden en normen. Bij verschillen tussen haar eigen normen en waarden en die van de cliënt/zorgvrager of van mantelzorgers/wettelijke vertegenwoordigers of collega's, zoekt zij naar oplossingen waar eenieder zich zo goed mogelijk in kan vinden. Hierbij geeft zij heldere en overtuigende argumenten voor haar manier van werken, maar staat ook open voor de argumenten van collega's of cliënten/zorgvragers. Zij rapporteert hierbij aan de leidinggevende.

De helpende zorg en welzijn verricht haar werkzaamheden volgens de voorschriften van de instelling/organisatie met betrekking tot veiligheid, hygiëne, kwaliteit, en ergonomie, ondanks mogelijk andere wensen van de cliënt(en)/zorgvrager(s). Als er een conflict ontstaat, dient de helpende zorg en welzijn dit te melden bij de leidinggevende. Ze reageert adequaat op een situatie waarin zijzelf, dan wel de cliënt/zorgvrager wordt geconfronteerd met agressie.

De helpende zorg en welzijn staat voor de opgave om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de zorg en ondersteuning gegarandeerd wordt, ondanks de eisen van doelmatigheid (bijvoorbeeld een beperkte tijdsduur voor de werkzaamheden) die worden gesteld vanuit de instelling/organisatie m.b.t. het leveren van de ondersteuning.

****Daar waar in de tekst 'zij' staat wordt ook 'hij' bedoeld.**

****Daar waar in de tekst staat 'betrokkenen' wordt bedoeld: cliënt/zorgvrager en mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers.**

2.4 Loopbaanperspectief

Na afronding van de opleiding helpende zorg en welzijn kan de helpende zorg en welzijn gaan werken in alle in de Beroepscontext genoemde werkvelden. Ook is doorstroming mogelijk naar andere functies in de thuiszorg, in centra voor kleinschalig wonen en intramurale instellingen in de ouderenzorg of gehandicaptenzorg, de kinderopvang of buitenschoolse opvang e.d.

Daarnaast heeft zij de helpende zorg en welzijn de mogelijkheid om door te stromen naar een zorg- of sociaal agogische opleiding op niveau 3 (bijvoorbeeld verzorgende-IG, medewerker maatschappelijke zorg en Pedagogisch medewerker, niveau 3). Ook kan de helpende zorg en welzijn doorstromen naar andere richtingen op hetzelfde niveau, bijvoorbeeld richting Sport en bewegen of Horeca.

2.5 Trends en innovaties

Hieronder worden enkele, voor de in dit kwalificatiedossier beschreven beroepen relevante ontwikkelingen beschreven. Het gaat hierbij om ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de beroepspraktijkvorming, ontwikkelingen in wetgeving en overheidsregulering en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening zelf (b.v. technologische veranderingen of marktontwikkelingen in de sector). Deze ontwikkelingen worden beschreven om instellingen daarmee de mogelijkheid te bieden in de opleiding al rekening te houden met toekomstige veranderingen in de beroepsuitoefening.

Arbeidsmarkt en beroepspraktijkvorming	<p>Helpende Zorg en Welzijn In 2009/2010 waren er ruim 18.300 deelnemers Helpende Zorg en Welzijn in opleiding. Hiervan volgden ongeveer 14.700 deelnemers een BOL-traject.</p> <p>Een groot deel van de beroepspraktijkvormingsplaatsen voor deelnemers Helpende Zorg en Welzijn vinden we in de verpleeg- en verzorgingshuizen. Helpenden Zorg en Welzijn vinden daar echter niet vaak een baan: slechts 7% van de populatie gediplomeerden Zorg en Welzijn is daar werkzaam.</p> <p>In 2010 worden er meer dan 13.000 beroepspraktijkvormingsplaatsen aangeboden, terwijl er 9.500 nodig zijn. Voor zowel BOL als BBL zijn er voldoende plaatsen. Toch geven veel onderwijsinstellingen aan dat het moeite kost om passende plaatsen te vinden.</p> <p>Werkgelegenheid Er zijn in 2009 in Nederland ongeveer 36.200 Helpenden Zorg werkzaam, dit is inclusief Helpende Welzijn. Van dit aantal werkt ruim 30% in de thuiszorg en 30% in de verpleeg- en verzorgingshuizen. Ongeveer 23% van de Helpenden komt in de gehandicaptenzorg terecht. De overige gekwalificeerde medewerkers werken verspreid over alle branches (3% in de ziekenhuizen en 1% in de geestelijke gezondheidszorg, kinderopvang ruim 6% en welzijn en maatschappelijke dienstverlening 4%).</p> <p>In 2010 zijn er landelijk 4.800 vacatures voor Helpenden Zorg en Welzijn.</p> <p>Bronnen <i>RegioMarge 8.4, versie oktober 2010.</i> <i>Toppen, rendement van opleidingen, 2009</i></p>
Wetgeving en regelgeving	<p>De helpende zorg en welzijn heeft te maken met de volgende wet- en regelgeving:</p> <p>Verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling Het kabinet werkt aan de invoering van een verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor de sectoren (gezondheids)zorg, welzijn en sport, onderwijs, politie en justitie. De meldcode behelst een stappenplan dat duidelijkheid geeft over hoe te handelen bij vermoedens van geweld. Het betreft alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties, naast huiselijk geweld en kindermishandeling ook seksueel geweld, ouderenmishandeling, eengerelateerd geweld en vrouwelijk genitale verminking. Het gaat om een wettelijk verplichting tot het hebben van een meldcode en een plicht tot zorgvuldig handelen, niet om een meldplicht.</p> <p>Najaar 2009 is het basismodel meldcode geplaatst op http://www.meldcode.nl/. Het gebruik van een meldcode heeft effect. Daarom gaat de overheid dit verplichten. Naar verwachting treedt de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in het voorjaar van 2011 in werking. De wet wordt gemaakt door de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Jeugd en Gezin en Justitie.</p> <p>Zorgzwaartepakketten Per 1 januari 2009 is in de verpleging en verzorging, gehandicaptenzorg en de GGZ een nieuw financieringsstelsel ingevoerd, door middel van zogenaamde zorgzwaartepakketten. Doel ervan is enerzijds de kosten van de gezondheidszorg</p>

	<p>binnen de perken te houden en anderzijds de geboden zorg beter af te stemmen op de zorgbehoefte en wensen van cliënten.</p> <p>Afhankelijk van de geïndiceerde pakketten worden van zorgmedewerkers soms nieuwe competenties gevraagd, of wordt meer de nadruk gelegd op specifieke competenties: opstellen van een zorg-leef-begeleidingsplan dat goed aansluit op de indicatie, overleggen met cliënten over wensen m.b.t. zorgverlening, klantgericht werken etc. Deze zijn opgenomen in het kwalificatiedossier.</p> <p>Wetcliëntenrechten zorg Het kabinet heeft in 2008 het programma 'Zeven rechten voor de cliënt in de zorg: investeren in de zorgrelatie' opgesteld. Op basis van dit programma heeft het kabinet een wetsvoorstel Wet cliëntenrechten zorg (Wcz) geschreven. De inwerkingtreding van de Wcz is afhankelijk van goedkeuring door achtereenvolgens de Tweede en Eerste Kamer. De Wcz voegt bepaalde regels uit bestaande wetten samen tot één nieuwe wet, waardoor de rechtspositie van de cliënt geregeld wordt in samenhang met voorschriften voor het functioneren van zorgaanbieders. Het opstellen van één wettelijke regeling ondersteunt daarnaast het streven naar meer samenhang in de zorg, bijvoorbeeld tussen de eerste en de tweede lijn en tussen langdurige en curatieve zorg. En het bevordert de transparantie voor alle betrokkenen; een belangrijk middel om de kwaliteit van de zorg en de invloed van de cliënt te vergroten.</p> <p>Wet Zorg en dwang Het Ministerie van VWS heeft een wetsvoorstel gedaan, waarin gedwongen zorg voor cliënten met dementie of een verstandelijke beperking geregeld wordt. Dit met het oog op de veiligheid van de cliënt. De wet zal gelden voor alle zorgverleners, alle zorglocaties en alle vrijheidsbeperkingen.</p> <p>De wet treedt naar verwachting in 2011 of 2012 in werking. Zodra de wet rechtsgeldig is, zal gekeken worden of, gericht op de uitvoering van de wet in de zorg, specifieke competenties van zorgmedewerkers moeten worden toegevoegd.</p>
<p>Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening</p>	<p>De volgende ontwikkelingen hebben invloed op de beroepsuitoefening van de helpende zorg en welzijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toename multi-problematiek door vergrijzing • toename (culturele) diversiteit • toename individualisering en zorg voor het gehele cliëntensysteem • vraag naar zorg op maat: vraaggerichte zorg en dienstverlening (zorg gericht op kwaliteit van leven zoals de cliënt/zorgvrager die ervaart) • toename mondigheid van de cliënt en juridisering bij klachten • vermaatschappelijking van zorg en ambulant werken: kleinschalig en zelfstandig wonen • toename gebruik informatie- en communicatietechnologie (ICT) en technische hulpmiddelen <p>De complexiteit van de zorgvraag neemt toe. Deze wordt veroorzaakt door een toename van het aantal ouderen in de zorg, het aantal 'oude' ouderen en comorbiditeit (samengaan van verschillende somatische en psychische problemen) en de verscheidenheid van (culturele) achtergronden en leefstijlen.</p> <p>De verschuiving naar vraaggerichte zorg, de vermaatschappelijking van de zorg, ontschotting en ketenzorg vragen van de helpende zorg en welzijn dat ze zowel verzorgende als wat meer begeleidende vaardigheden bezit, een flexibele houding inneemt ten aanzien van de zorgbehoefte van de cliënt(en) en kan samenwerken met andere disciplines.</p> <p>De toegenomen mondigheid van cliënten/zorgvragers manifesteert zich bijvoorbeeld in het persoonsgebonden budget (PGB). De helpende zorg en welzijn werkt hierbij in dienst van de cliënt/zorgvrager, binnen het kader van een zorg- of hulpindicatie, en hanteert haar rechten en plichten als werknemer van de cliënt/zorgvrager. Werken in</p>

het kader van een PGB vereist dat de helpende zorg en welzijn, naast het bieden van zorg en ondersteuning aan de cliënt, ook haar eigen administratie moet bijhouden.

In de geestelijke gezondheidszorg, de gehandicaptenzorg en de ouderenzorg is er sprake van een ontwikkeling naar 'kleinschalig wonen' in een woongroep. Hierin staan het welbevinden en levensritme van de cliënt(en) centraal. Er wordt naar een huiselijke sfeer gestreefd die gevoel van "thuis zijn" moet opleveren. De medewerker werkt vaak alleen of in een klein team en moet dus zelfstandig/solistisch kunnen werken en kunnen omgaan met dagelijkse situaties en dilemma's van de woongroep.

Ontwikkelingen in de (ICT)technologie zullen er in de toekomst steeds vaker toe leiden dat de helpende zorg en welzijn bekwaam moet zijn in het hanteren van technische (ICT)hulpmiddelen.

3. Overzicht van het kwalificatiedossier

Een kwalificatiedossier kan een of meerdere kwalificaties bevatten. Met behulp van onderstaande matrix wordt, door te markeren welke kerntaken en werkprocessen de verschillende kwalificaties gemeen hebben, duidelijk gemaakt waar de verwantschap tussen de verschillende kwalificaties zich bevindt en waar kwalificaties van elkaar verschillen.

Indien een dossier slechts 1 kwalificatie bevat, wordt in deze matrix alleen het overzicht gegeven van de kerntaken en werkprocessen die bij deze kwalificatie horen.

Legenda:

K1: Helpende Zorg & Welzijn

		Kwalificatie
Kerntaak	Werkproces	K1
Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning		
	1.1 Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan	x
	1.2 Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of opvangsituatie	x
	1.3 Ondersteunt bij persoonlijke verzorging/ADL	x
	1.4 Ondersteunt bij (sociale) activiteiten en recreëren	x
	1.5 Handelt in onvoorziene situaties	x
Kerntaak 2: Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren		
	2.1 Ondersteunt een cliënt/zorgvrager op emotioneel gebied	x
	2.2 Ondersteunt een cliënt/zorgvrager bij de zelfredzaamheid	x
Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
	3.1 Werkt aan de eigen deskundigheidsbevordering en professionalisering	x
	3.2 Stemt de werkzaamheden af	x
	3.3 Evalueert de werkzaamheden	x

4. Beschrijving van de kwalificaties

In dit hoofdstuk worden de verschillende kwalificaties van dit kwalificatiedossier nader omschreven.

De kwalificaties welke deel uit maken van dit dossier zijn:

- *Helpende Zorg & Welzijn*

4.1 Helpende Zorg & Welzijn

Algemene informatie

Context van de kwalificatie	<p>De helpende zorg en welzijn biedt ondersteuning aan de cliënt/zorgvrager en werkt vaak in de persoonlijke sfeer van de cliënt/zorgvrager. Zij verricht werkzaamheden ten behoeve van de cliënt/zorgvrager die soms kortdurend of middellang, maar meestal langdurig, zorg, ondersteuning of begeleiding ontvangt in een over het algemeen stabiele zorg- en leefsituatie. De helpende zorg en welzijn is werkzaam in verpleeg- en verzorgingshuizen en in de thuiszorg, maar ook in kleinschalige woonvormen of instellingen voor gehandicapten en psychiatrische patiënten, in een ziekenhuis, (dag)activiteitencentrum, buurthuis, peuterspeelzaal, jeugdzorg, kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang. De helpende zorg en welzijn werkt zowel in teamverband als solistisch. De zorg en ondersteuning zijn niet alleen individueel gericht, maar ook gericht op een groep cliënten/zorgvragers.</p>
Typerende beroepshouding	<p>De helpende zorg en welzijn is sociaal en communicatief vaardig en toont respect voor de cliënt/zorgvrager en mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers.</p> <p>De helpende zorg en welzijn heeft een stimulerende houding, waarmee ze de cliënt/zorgvrager motiveert zelf werkzaamheden uit te voeren en deel te nemen aan activiteiten. Hierbij werkt ze vanuit de gedachte dat de cliënt/zorgvrager zelf de regie behoudt over het eigen leven.</p> <p>Zij houdt bij haar werkzaamheden rekening met de wensen en gewoonten, normen en waarden, de (culturele) achtergrond en levensbeschouwing van cliënten/zorgvragers en de andere betrokkenen in de leefsituatie en van collega's.</p> <p>De helpende zorg en welzijn treedt daadkrachtig en ondernemend op en toont initiatief, is alert en integer. De helpende zorg en welzijn handelt volgens de ethische maatstaven van de beroepsgroep (beroepscode) en respecteert verschillen tussen cliënten/zorgvragers in normen en waarden, seksuele voorkeur, culturele achtergrond en levensbeschouwing, zodat deze respectvol wordt behandeld tijdens de persoonlijke verzorging/ADL.</p> <p>Zij bewaakt de privacy van de cliënt/zorgvrager en anderen, kan op juiste wijze omgaan met vertrouwelijke informatie en bewaakt geheimhouding waar nodig. De helpende zorg en welzijn hanteert bij haar werkzaamheden de normen en waarden die in de beroepscode van de beroepsgroep zijn opgenomen. Haar eigen normen en waarden hanteert zij op een professionele manier en zij is zich bewust van het effect van haar eigen handelen en gedrag. De helpende zorg en welzijn werkt cliëntgericht wat zich uit in een creatieve, proactieve en meedenkende houding. Ze houdt haar gevoelens onder controle, geeft haar grenzen aan en blijft effectief presteren in een onvoorziene situatie, zodat zij passende actie kan ondernemen.</p>
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 2
Rol en verantwoordelijkheden	<p>De helpende zorg en welzijn heeft een zelfstandig uitvoerende en ondersteunende rol. Ze maakt een eigen werkplanning en voert haar werkzaamheden op basis hiervan uit; het evalueren en eventueel bijstellen van de werkplanning doet zij in overleg met de leidinggevende. Ze verantwoordt haar handelen aan degene die haar de cliënt/zorgvrager heeft toegewezen en/of aan de leidinggevende. Zij overlegt met hen wanneer er veranderingen optreden in de wensen/behoefte van de cliënt/zorgvrager of als er bijzonderheden in de zorg-leefsituatie zijn die haar verantwoordelijkheid en/of deskundigheid te boven gaan.</p>
Complexiteit	<p>De helpende zorg en welzijn biedt ondersteuning volgens de werkplanning en protocollen. Hiervoor heeft de helpende zorg en welzijn algemene basiskennis en -vaardigheden voor uitoefening van haar beroep nodig. Zij voert zorg en/of ondersteuning uit in laag complexe situaties, waarbij de gezondheidstoestand en de welzijns- of leefsituatie van de cliënt/zorgvrager weinig wisselen. Zij kan echter wel te maken hebben met veranderingen in de ondersteuningsbehoefte en wensen van de</p>

	cliënt/zorgvrager en/of de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers. In die gevallen neemt zij contact op met haar leidinggevende om daarna vervolgstappen te ondernemen.
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Branche vereisten	Nee
Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde	In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het referentieniveau rekenen vastgesteld op 2F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.

5. Beschrijving van de kerntaken

In dit hoofdstuk zijn de verschillende kerntaken in dit kwalificatiedossier beschreven.

5.1 Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning	Werkprocessen bij kerntaak 1										
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De helpende zorg en welzijn leest het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan en maakt op basis van de hierin beschreven afspraken een werkplanning (schriftelijk of mondeling) voor haar werkzaamheden. Zij overlegt met de betrokkenen over de werkplanning en vraagt naar wensen en behoeften, gewoonten.</p> <p>De helpende zorg en welzijn ondersteunt op basis van de werkplanning bij huishouden, wonen, verblijf of opvang. In overleg en samen met de cliënt: ruimt zij de woning/de verblijfsomgeving op en houdt deze schoon, verzorgt zij textiel, maakt zij bedden op en ondersteunt zij bij de bereiding van de maaltijden; zorgt zij voor sfeervolle en gezellige (woon)kamer(s) en (groeps)ruimten. Ook ondersteunt ze de cliënt(en)/zorgvrager(s) bij boodschappen. Zij geeft tips op al deze gebieden. Bij het uitvoeren van haar werkzaamheden gebruikt de helpende zorg en welzijn de voorgeschreven middelen en materialen.</p> <p>De helpende zorg en welzijn ondersteunt de cliënt/zorgvrager bij persoonlijke zorg/ADL: wassen, aan- en uitkleden, uiterlijke verzorging, toiletgang, bewegen en verplaatsen, inname van eten en drinken, en algemeen welbevinden. Ze geeft de cliënt/zorgvrager tips op het gebied van persoonlijke verzorging en ADL. Ze signaleert veranderingen in de gezondheid, het welbevinden en/of de ondersteuningsbehoefte van de cliënt/zorgvrager en van de overige betrokkenen (bijvoorbeeld fysieke of psychische overbelasting) en meldt deze bij haar leidinggevende. De helpende zorg en welzijn informeert de betrokkenen over persoonlijke verzorging/ADL. Bij het uitvoeren van haar werkzaamheden gebruikt de helpende zorg en welzijn de voorgeschreven middelen en materialen.</p> <p>De helpende zorg en welzijn ondersteunt de cliënt(en)/zorgvrager(s) bij (sociale) activiteiten. De helpende zorg en welzijn informeert hem/hen en de overige betrokkenen over de verschillende activiteiten. Ze helpt, uit een gegeven aanbod, samen met een cliënt(en)/zorgvrager(s) activiteiten te kiezen die aansluiten bij wensen en mogelijkheden. Ze helpt de cliënt(en)/ zorgvrager(s) bij het vervoer naar de activiteit en bij de uitvoering van de (groeps)activiteit. Ze zorgt voor de veiligheid van de cliënt(en)/zorgvrager(s) en vermijdt onveilige situaties.</p> <p>De helpende zorg en welzijn overziet in onvoorziene en onveilige situaties zo mogelijk snel de situatie en toont aandacht voor de betrokkenen, bijvoorbeeld bij ongevallen, conflicten of grensoverschrijdend gedrag van de betrokkenen. Ze reageert op agressie en neemt zo snel mogelijk contact op met de leidinggevende of een bevoegde collega om de gebeurtenis te rapporteren en/of hulp in te schakelen.</p> <p>Toelichting: Daar waar in de tekst staat 'betrokkenen' wordt bedoeld: cliënt/zorgvrager en mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers. Daar waar 'overige betrokkenen' staat, wordt bedoeld: mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers. Een helpende ondersteunt cliënten. Dit betekent dat de helpende in overleg en samen</p>	<table><tr><td data-bbox="1018 421 1074 521">1.1</td><td data-bbox="1082 421 1473 521">Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan</td></tr><tr><td data-bbox="1018 533 1074 633">1.2</td><td data-bbox="1082 533 1473 633">Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of opvangsituatie</td></tr><tr><td data-bbox="1018 645 1074 712">1.3</td><td data-bbox="1082 645 1473 712">Ondersteunt bij persoonlijke verzorging/ADL</td></tr><tr><td data-bbox="1018 723 1074 790">1.4</td><td data-bbox="1082 723 1473 790">Ondersteunt bij (sociale) activiteiten en recreëren</td></tr><tr><td data-bbox="1018 801 1074 864">1.5</td><td data-bbox="1082 801 1473 864">Handelt in onvoorziene situaties</td></tr></table>	1.1	Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan	1.2	Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of opvangsituatie	1.3	Ondersteunt bij persoonlijke verzorging/ADL	1.4	Ondersteunt bij (sociale) activiteiten en recreëren	1.5	Handelt in onvoorziene situaties
1.1	Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan										
1.2	Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of opvangsituatie										
1.3	Ondersteunt bij persoonlijke verzorging/ADL										
1.4	Ondersteunt bij (sociale) activiteiten en recreëren										
1.5	Handelt in onvoorziene situaties										

<p>met de cliënt steeds opnieuw bepaalt in welke mate de cliënt werkzaamheden zelf kan uitvoeren. In de kinderopvang kan de helpende zorg en welzijn bij het uitvoeren van de werkzaamheden ook te maken hebben met een kind, een groep kinderen en ouders, naasten of wettelijke vertegenwoordigers. De helpende zorg en welzijn werkt zo nodig met een cliënt/zorgvrager in het kader van vrijheidsbeperkende maatregelen (wet BOPZ) en -middelen en gaat voorzichtig om met de eigendommen van de cliënt/zorgvrager. De ondersteuning van de cliënt(en)/zorgvrager(s) bij (sociale) activiteiten voert de helpende zorg en welzijn uit onder begeleiding van een collega (bijvoorbeeld verzorgende of sociaal-agogisch werkende). Met (sociale) activiteiten wordt hier bedoeld: (re)creatieve, sportieve, educatieve activiteiten of activiteiten gericht op werk of dagbesteding.</p>	
--	--

5.2 Kerntaak 2: Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren

Kerntaak 2 Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren	Werkprocessen bij kerntaak 2	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De helpende zorg en welzijn biedt aan de cliënt/zorgvrager (en zo nodig ook aan de overige betrokkenen) ondersteuning bij emotionele problemen. Dit doet ze bijvoorbeeld door te luisteren, te troosten, door vragen te stellen, oprechte interesse te tonen en zich in te leven in zorgen, gevoelens en problemen van de cliënt/zorgvrager.</p> <p>De helpende zorg en welzijn biedt aan de cliënt/zorgvrager ondersteuning bij de zelfredzaamheid. Zij overlegt met de cliënt/zorgvrager wat deze nog zelf kan en wil doen op het gebied van het huishouden, persoonlijke zorg/ADL en (sociale) activiteiten. Zij stimuleert de cliënt/zorgvrager om zo veel mogelijk, maar binnen grenzen, de werkzaamheden zelf uit te voeren en zo de regie te houden over zijn eigen leven. Zij nodigt de cliënt/zorgvrager uit tot het ondernemen van actie, geeft advies over de wijze waarop dat kan en observeert zijn pogingen. Waar nodig, neemt zij werkzaamheden over.</p>	2.1	Ondersteunt een cliënt/zorgvrager op emotioneel gebied
	2.2	Ondersteunt een cliënt/zorgvrager bij de zelfredzaamheid

5.3 Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	Werkprocessen bij kerntaak 3						
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De helpende zorg en welzijn werkt aan de eigen deskundigheidsbevordering en professionalisering. Zij leest vakbladen, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt om feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep.</p> <p>De helpende zorg en welzijn neemt deel aan werk- en teamoverleg, waar ze de werkzaamheden afstemt met collega's onderling (en in voorkomende gevallen met vrijwilligers) en met de leidinggevende. Daarbij meldt ze de gebeurtenissen die tijdens haar werkzaamheden voorvallen bij haar leidinggevende, draagt eventueel werkzaamheden over en maakt werkafspraken over de voortgang van de zorg en ondersteuning.</p> <p>De helpende zorg en welzijn evalueert, periodiek en aan het eind van het uitvoeringstraject, de werkzaamheden met de betrokkenen en de leidinggevende. Zij vraagt regelmatig of de cliënt/zorgvrager nog tevreden is over de geboden zorg en ondersteuning, neemt klachten serieus en stelt zo nodig, in overleg, de werkplanning bij. Ze rapporteert aan de leidinggevende over de geboden persoonlijke zorg en ondersteuning.</p> <p>Toelichting:</p> <p>De helpende zorg en welzijn hanteert de evaluatie als een leermoment. Resultaten van de evaluatie gebruikt zij om de kwaliteit van de zorg/ondersteuning te verbeteren. Doorgaans maakt de helpende zorg en welzijn, als werknemer van een zorgorganisatie of welzijnsinstelling deel uit van een team. Dit team bestaat niet alleen uit helpenden, maar veelal ook uit zorghulpverleners, verzorgenden, verpleegkundigen, medewerkers maatschappelijke zorg, medewerkers kinderopvang etc. De helpende zorg en welzijn werkt samen met collega's en andere disciplines om continuïteit van de zorg en ondersteuning te bewerkstelligen en de cliënt(en)/zorgvrager(s) de ondersteuning als een samenhangend geheel aan te bieden. Als de helpende zorg en welzijn solistisch werkt, bijvoorbeeld in de thuiszorg, kan zij haar arbeidsvoorwaarden organiseren volgens de ARBO-normen en kan zij omgaan met de werknemers-werkgeversrelatie in het kader van het PGB.</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="1016 273 1066 311">3.1</td><td data-bbox="1070 273 1473 371">Werkt aan de eigen deskundigheidsbevordering en professionalisering</td></tr> <tr> <td data-bbox="1016 378 1066 416">3.2</td><td data-bbox="1070 378 1473 416">Stemt de werkzaamheden af</td></tr> <tr> <td data-bbox="1016 423 1066 461">3.3</td><td data-bbox="1070 423 1473 461">Evalueert de werkzaamheden</td></tr> </table>	3.1	Werkt aan de eigen deskundigheidsbevordering en professionalisering	3.2	Stemt de werkzaamheden af	3.3	Evalueert de werkzaamheden
3.1	Werkt aan de eigen deskundigheidsbevordering en professionalisering						
3.2	Stemt de werkzaamheden af						
3.3	Evalueert de werkzaamheden						

6. Totaal overzicht proces-competentie-matrices

In de proces-competentie-matrix wordt aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen van een kerntaak. Dit wordt per kwalificatie aangegeven middels blokjes. Deze moet u van links naar rechts lezen. Indien de blokjes in de matrix niet zijn gevuld, zijn deze niet van toepassing op de desbetreffende kwalificatie.

6.1 Proces-competentie-matrix Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.1	Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan										■							■	■		■						
1.2	Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of opvangsituatie												■						■		■						
1.3	Ondersteunt bij persoonlijke verzorging/ADL			■								■							■								
1.4	Ondersteunt bij (sociale) activiteiten en recreëren												■						■		■						

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begelenden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
1.5	Handelt in onvoorziene situaties									■	■									■						

6.2 Proces-competentie-matrix Kerntaak 2: Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren

Kerntaak 2 Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
2.1	Ondersteunt een cliënt/zorgvrager op emotioneel gebied				■																					
2.2	Ondersteunt een cliënt/zorgvrager bij de zelfredzaamheid				■														■							

6.3 Proces-competentie-matrix Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de “klant” richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
3.1	Werkt aan de eigen deskundigheidsbevordering en professionalisering																									
3.2	Stemt de werkzaamheden af																									
3.3	Evalueert de werkzaamheden																									

Deel C: Uitwerking van de kwalificaties

1. Inleiding

Deel C is vastgesteld door het bestuur van het kenniscentrum, op advies van de paritaire commissie beroepsonderwijs en bedrijfsleven. Het (beroeps)onderwijs en bedrijfsleven hebben in gezamenlijkheid besloten dat de nadere uitwerking van deel C het onderwijs een goede basis biedt om een beroepsopleiding op te bouwen.

In dit deel van het kwalificatiedossier wordt de informatie uit deel B gespecificeerd, voor elke kwalificatie. In de proces-competentie-matrices wordt specifiek per kwalificatie aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de onderscheiden werkprocessen. In de detaillering van de matrices wordt verantwoord waarom en hoe deze competenties van toepassing zijn.

2. Kwalificaties

Detaillering proces-competentie-matrices

In de detaillering van de matrices wordt duidelijk dat een bepaalde competentie van toepassing is, en wordt beschreven hoe die competenties worden aangewend ten behoeve van het resultaat van het werkproces. Per competentie kunnen meerdere componenten van toepassing zijn. Waar van toepassing, zijn kennis en vaardigheden vermeld welke nodig zijn voor competent gedrag, eventueel aangevuld met referenties (naar concrete geldende normen).

2.1 Helpende Zorg & Welzijn

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning

Proces-competentie-matrix Helpende Zorg & Welzijn

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
1.1	Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan										X							X	X		X
1.2	Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of opvangsituatie												X						X		X
1.3	Ondersteunt bij persoonlijke verzorging/ADL				X							X							X		
1.4	Ondersteunt bij (sociale) activiteiten en recreëren												X						X		X
1.5	Handelt in onvoorziene situaties										X	X									X

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Helpende Zorg & Welzijn

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning			
1.1 werkproces: Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan			
Omschrijving	De helpende zorg en welzijn leest het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan en maakt op basis van de hierin beschreven afspraken een werkplanning (schriftelijk of mondeling) voor haar werkzaamheden. Zij overlegt met de betrokkenen over de werkplanning en vraagt naar wensen en behoeften, gewoonten.		
Gewenst resultaat	De helpende zorg en welzijn heeft een werkplanning die een goed uitgangspunt biedt voor het uitvoeren van haar werkzaamheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Correct formuleren Vlot en bondig formuleren 	De helpende zorg en welzijn formuleert haar schriftelijke en mondelinge werkplanning scherp en kernachtig, door de juiste woorden en uitdrukkingen te gebruiken, zodat de werkplanning voor alle betrokkenen helder is en een goed uitgangspunt biedt voor het uitvoeren van de werkzaamheden.	<ul style="list-style-type: none"> ICT vaardigheden Planmatig werken Kennis van protocollen m.b.t.: hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken Kennis van gerontologie, geriatrie, fysiologie en pathologie Kennis van normen voor verantwoorde zorg Nederlands - leesvaardigheid Nederlands - taalverzorging en taalbeschouwing
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Doelen en prioriteiten stellen Activiteiten plannen Tijd indelen 	De helpende zorg en welzijn stelt prioriteiten in haar werkzaamheden, plant de activiteiten en geeft aan hoeveel tijd de werkzaamheden kosten en neemt deze op in haar werkplanning, zodat duidelijk is hoe haar werkzaamheden verlopen.	
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> Aansluiten bij behoeften en verwachtingen 	De helpende zorg en welzijn richt haar werkplanning op de behoeften, wensen en gewoonten van de cliënt(en)/zorgvrager(s) en mantelzorgers/naasten/wettelijke vertegenwoordigers, zodat de werkplanning hieraan voldoet. Hierbij geeft zij duidelijk aan wat betrokkenen wel en niet kunnen verwachten, bespreekt afwijkingen/ wijzigingen in de werkplanning en checkt of zij daarmee kunnen instemmen, zodat de werkplanning goed afgestemd is met cliënt (en)/zorgvrager(s) en naaste betrokkenen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen 	De helpende zorg en welzijn volgt de instructies en aanwijzingen m.b.t. het maken van een werkplanning op en houdt zich aan het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan en aan de richtlijnen, standaarden en procedures van de instelling, zodat de kwaliteit van de werkplanning gegarandeerd wordt.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning**1.2 werkproces: Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of opvangsituatie**

Omschrijving	De helpende zorg en welzijn ondersteunt op basis van de werkplanning bij huishouden, wonen, verblijf of opvang. In overleg en samen met de cliënt: ruimt zij de woning/de verblijfsomgeving op en houdt deze schoon, verzorgt zij textiel, maakt zij bedden op en ondersteunt zij bij de bereiding van de maaltijden; zorgt zij voor sfeervolle en gezellige (woon)kamer(s) en (groeps)ruimten. Ook ondersteunt ze de cliënt(en)/zorgvrager(s) bij boodschappen. Zij geeft tips op al deze gebieden. Bij het uitvoeren van haar werkzaamheden gebruikt de helpende zorg en welzijn de voorgeschreven middelen en materialen.		
Gewenst resultaat	Een schone, verzorgde en functionele leefomgeving, die op professionele wijze tot stand is gekomen. De werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens de werkplanning en zijn afgestemd op de ondersteuningsbehoefte van de cliënt/zorgvrager.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none">• Materialen en middelen doelmatig gebruiken• Materialen en middelen doeltreffend gebruiken• Goed zorgdragen voor materialen en middelen• Geschikte materialen en middelen kiezen	De helpende zorg en welzijn maakt op basis van de vraag die speelt de juiste keuze voor de te gebruiken (schoonmaak-)middelen, -materialen en -methoden en gebruikt deze doelmatig en doeltreffend, zij gaat zorgvuldig om met de materialen en de middelen en zorgt ervoor dat deze goed onderhouden zijn, zodat de ondersteuning bij het huishouden en een schone, verzorgde en functionele leefomgeving kostenbewust en efficiënt zijn gerealiseerd.	<ul style="list-style-type: none">• Kennis van relevante doelgroepen• Kennis van protocollen m.b.t.: hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken• Kennis van wet- en regelgeving• Kennis van voeding en levensmiddelenbeheer
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none">• Behoeften en verwachtingen achterhalen• Aansluiten bij behoeften en verwachtingen	De helpende zorg en welzijn gaat na wat de wensen, behoeften en mogelijkheden van de cliënt/zorgvrager zijn met betrekking tot de ondersteuning van het huishouden en de leefomgeving, wonen en verblijf en stemt haar werkzaamheden en tips aan de cliënt/zorgvrager hierop af.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none">• Instructies opvolgen• Werken conform veiligheidsvoorschriften	De helpende zorg en welzijn werkt volgens de werkplanning, instructies, richtlijnen, (veiligheids-)voorschriften, de beroepscode en visie van de organisatie, zodat de kwaliteit van de ondersteuning bij het huishouden en een schone, verzorgde en functionele leefomgeving gegarandeerd worden.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning**1.3 werkproces: Ondersteunt bij persoonlijke verzorging/ADL**

Omschrijving	De helpende zorg en welzijn ondersteunt de cliënt/zorgvrager bij persoonlijke zorg/ADL: wassen, aan- en uitkleden, uiterlijke verzorging, toiletgang, bewegen en verplaatsen, inname van eten en drinken, en algemeen welbevinden. Ze geeft de cliënt/zorgvrager tips op het gebied van persoonlijke verzorging en ADL. Ze signaleert veranderingen in de gezondheid, het welbevinden en/of de ondersteuningsbehoefte van de cliënt/zorgvrager en overige betrokkenen (bijvoorbeeld fysieke of psychische overbelasting) en meldt deze bij haar leidinggevende. De helpende zorg en welzijn informeert de betrokkenen over persoonlijke verzorging/ADL. Bij het uitvoeren van haar werkzaamheden gebruikt de helpende zorg en welzijn de voorgeschreven middelen en materialen.		
Gewenst resultaat	Een goede lichamelijke verzorging/ADL van de cliënt/zorgvrager die op een professionele wijze is uitgevoerd en is afgestemd op de ondersteuningsbehoefte van de cliënt/zorgvrager.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none">• Luisteren• Bezorgdheid tonen voor anderen	De helpende zorg en welzijn luistert naar de cliënt/zorgvrager, toont haar welwillendheid en haar bezorgdheid, zodat zij op professionele wijze aandacht en begrip heeft gegeven bij de persoonlijke verzorging/ADL.	<ul style="list-style-type: none">• Kennis van het werkveld• Kennis van relevante materialen en hulpmiddelen• Kennis van wet- en regelgeving• Kennis van gerontologie, geriatrie, fysiologie en pathologie• Rekenen - meten en meetkunde
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none">• Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	De helpende zorg en welzijn is handig, reageert snel en heeft uithoudingsvermogen, zodat de ondersteuning bij de persoonlijke verzorging/ADL professioneel is uitgevoerd.	
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none">• Aansluiten bij behoeften en verwachtingen	De helpende zorg en welzijn gaat na wat de wensen, behoeften en mogelijkheden van de cliënt/zorgvrager zijn wat betreft de persoonlijke verzorging/ADL en stemt haar werkzaamheden hierop af.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning			
1.4 werkproces: Ondersteunt bij (sociale) activiteiten en recreëren			
Omschrijving	De helpende zorg en welzijn ondersteunt de cliënt(en)/zorgvrager(s) bij (sociale) activiteiten. De helpende zorg en welzijn informeert hem/hen en de overige betrokkenen over de verschillende activiteiten. Ze helpt, uit een gegeven aanbod, samen met een cliënt(en)/zorgvrager(s) activiteiten te kiezen die aansluiten bij wensen en mogelijkheden. Ze helpt de cliënt(en)/zorgvrager(s) bij het vervoer naar de activiteit en bij de uitvoering van de (groeps)activiteit. Ze zorgt voor de veiligheid van de cliënt(en)/zorgvrager(s) en vermijdt onveilige situaties.		
Gewenst resultaat	De helpende zorg en welzijn heeft op een professionele wijze een bijdrage geleverd aan de voorbereiding en uitvoering van (sociale) activiteiten en heeft de cliënt/zorgvrager gestimuleerd deel te nemen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	De helpende zorg en welzijn kiest bij de ondersteuning bij de (sociale) activiteiten en recreatie de juiste materialen en middelen en draagt hiervoor zorg, zodat deze professioneel worden ingezet tijdens de uitvoering van de (sociale) activiteit en recreatie.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van relevante materialen en hulpmiddelen Kennis van protocollen m.b.t.: hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> Aansluiten bij behoeften en verwachtingen 	De helpende zorg en welzijn gaat na wat de wensen, behoeften en mogelijkheden van de cliënt/zorgvrager zijn wat betreft de (sociale) activiteiten en recreëren en stemt haar werkzaamheden hierop af.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften 	De helpende zorg en welzijn werkt conform veiligheidsvoorschriften, zodat de veiligheid van de cliënt/zorgvrager tijdens de ondersteuning bij de (sociale) activiteit en recreatie gewaarborgd is.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning			
1.5 werkproces: Handelt in onvoorziene situaties			
Omschrijving	De helpende zorg en welzijn overziet in onvoorziene en onveilige situaties zo mogelijk snel de situatie en toont aandacht voor de betrokkenen, bijvoorbeeld bij ongevallen, conflicten of grensoverschrijdend gedrag van de betrokkenen. Ze reageert op agressie en neemt zo snel mogelijk contact op met de leidinggevende of een bevoegde collega om de gebeurtenis te rapporteren en/of hulp in te schakelen.		
Gewenst resultaat	De helpende zorg en welzijn heeft in onvoorziene of onveilige situaties op professionele wijze gehandeld.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren Vlot en bondig formuleren 	De helpende zorg en welzijn rapporteert tijdig, duidelijk, nauwkeurig en bondig aan de leidinggevende en/of collega's over de onvoorziene of onveilige situatie, zodat alle betrokkenen de juiste informatie hebben.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van gesprekstechnieken Kennis van EHBO Conflicthantering en omgaan met agressie
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	De helpende zorg en welzijn is in onvoorziene en onveilige situaties in staat om snel en/of veel informatie in zich op te nemen en op basis daarvan vlot te associëren, zodat de juiste vervolgstappen kunnen worden genomen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De helpende zorg en welzijn houdt zich bij onvoorziene of onveilige situaties aan de voorgeschreven (werk)procedures en past wettelijke richtlijnen toe, zodat de betreffende situatie zo goed mogelijk kan worden opgelost.	

Proces-competentie-matrix Helpende Zorg & Welzijn

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

Pagina 36 van 67

Detaillering proces-competentie-matrix Helpende Zorg & Welzijn

Kerntaak 2 Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren			
2.1 werkproces: Ondersteunt een cliënt/zorgvrager op emotioneel gebied			
Omschrijving	De helpende zorg en welzijn biedt aan de cliënt/zorgvrager (en zo nodig ook aan overige betrokkenen) ondersteuning bij emotionele problemen. Dit doet ze bijvoorbeeld door te luisteren, te troosten, door vragen te stellen, oprechte interesse te tonen en zich in te leven in zorgen, gevoelens en problemen van de cliënt/zorgvrager.		
Gewenst resultaat	De helpende zorg en welzijn heeft op professionele wijze de cliënt/zorgvrager en de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers ondersteund bij emotionele problemen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Interesse tonen • Luisteren • Inleven in andermans gevoelens • Anderen steunen 	De helpende zorg en welzijn luistert aandachtig naar en toont betrokkenheid bij problemen van de cliënt/zorgvrager en de mantelzorgers/naasten/wettelijke vertegenwoordigers, doet moeite om hun gevoelens te begrijpen, herkent wanneer zij het moeilijk hebben en stemt haar ondersteuning bij emotionele problemen hierop af.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van gesprekstechnieken • Sociale vaardigheden • Gespreksvaardigheden

Kerntaak 2 Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren			
2.2 werkproces: Ondersteunt een cliënt/zorgvrager bij de zelfredzaamheid			
Omschrijving	De helpende zorg en welzijn biedt aan de cliënt/zorgvrager ondersteuning bij de zelfredzaamheid. Zij overlegt met de cliënt/zorgvrager wat deze nog zelf kan en wil doen op het gebied van het huishouden, persoonlijke zorg/ADL en (sociale) activiteiten. Zij stimuleert de cliënt/zorgvrager om zo veel mogelijk, maar binnen grenzen, de werkzaamheden zelf uit te voeren en zo de regie te houden over zijn eigen leven. Zij nodigt de cliënt/zorgvrager uit tot het ondernemen van actie, geeft advies over de wijze waarop dat kan en observeert zijn pogingen. Waar nodig, neemt zij werkzaamheden over.		
Gewenst resultaat	De zelfredzaamheid van de cliënt/zorgvrager is op professionele wijze ondersteund.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen steunen 	De helpende zorg en welzijn maakt het voor de cliënt/zorgdrager makkelijker om eventuele problemen te overwinnen en herkent wanneer de cliënt/zorgdrager het moeilijk heeft en ondersteuning nodig heeft, waardoor zij de cliënt/zorgdrager optimaal kan stimuleren in diens zelfredzaamheid.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van relevante doelgroepen Sociale vaardigheden
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> Behoeften en verwachtingen achterhalen Aansluiten bij behoeften en verwachtingen 	De helpende zorg en welzijn inventariseert de verwachtingen, de mogelijkheden en beperkingen van de cliënt/zorgvrager m.b.t. zelfredzaamheid en sluit daarbij aan, zodat de cliënt/zorgvrager de regie over zijn leven behoudt en zijn zelfredzaamheid op het gebied van huishouden, wonen, persoonlijke zorg en (sociale) activiteiten en recreatie op professionele wijze is ondersteund.	

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Proces-competentie-matrix Helpende Zorg & Welzijn

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
3.1	Werkt aan de eigen deskundigheidsbevordering en professionalisering											X									
3.2	Stemt de werkzaamheden af					X					X									X	
3.3	Evalueert de werkzaamheden										X								X		

Betekenis van de kerntaak voor deze kwalificatie

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze kwalificatie. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Helpende Zorg & Welzijn

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

3.1 werkproces: Werkt aan de eigen deskundigheidsbevordering en professionalisering

Omschrijving	De helpende zorg en welzijn werkt aan de eigen deskundigheidsbevordering en professionalisering. Zij leest vakbladen, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt om feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep.		
Gewenst resultaat	De helpende zorg en welzijn heeft haar deskundigheid en professionaliteit vergroot.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Expertise delen 	De helpende zorg en welzijn houdt vakkennis en vaardigheden bij en draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan collega's en andere deskundigen, gebruikt feedback om van te leren en neemt deel aan inhoudelijke, beroepsmatige discussies, zodat zij werkt aan haar persoonlijke ontwikkeling en professionalisering.	<ul style="list-style-type: none"> Feedbackvaardigheden Kennis van het werkveld Reflectievaardigheden Nederlands - leesvaardigheid Kennis van rechten en plichten als werknemer (arbeidsvoorwaarden/CAO; rechtspositie; beroepscode)

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken**3.2 werkproces: Stemt de werkzaamheden af**

Omschrijving	De helpende zorg en welzijn neemt deel aan werk- en teamoverleg, waar ze de werkzaamheden afstemt met collega's onderling (en in voorkomende gevallen met vrijwilligers) en met de leidinggevende. Daarbij meldt ze de gebeurtenissen die tijdens haar werkzaamheden voorvallen bij haar leidinggevende, draagt eventueel werkzaamheden over en maakt werkafspraken over de voortgang van de zorg en ondersteuning.		
Gewenst resultaat	De helpende zorg en welzijn heeft op een professionele manier in het werk- en teamoverleg gefunctioneerd. De werkzaamheden zijn afgestemd met collega's, vrijwilligers en leidinggevende.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none">Anderen raadplegen en betrekkenProactief informerenAfstemmen	De helpende zorg en welzijn maakt melding van belangrijke zaken, overlegt tijdig en regelmatig met de andere betrokkenen en vraagt de mening en ideeën van de leidinggevende en collega-zorgverleners, onder andere over haar eigen werkzaamheden en die van andere betrokkenen, zodat de werkzaamheden op goede wijze op elkaar kunnen worden afgestemd.	<ul style="list-style-type: none">VergadervaardighedenSociale vaardighedenNederlands - mondelinge taalvaardigheid
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none">Nauwkeurig en volledig rapporterenVlot en bondig formuleren	De helpende zorg en welzijn zorgt voor een volledige, nauwkeurige, vlotte en bondige rapportage van haar werkzaamheden, zodat collega's en leidinggevende in het werk- of teamoverleg goed op de hoogte zijn.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none">Discipline tonen	De helpende zorg en welzijn bereidt zich altijd voor op het werk- en teamoverleg, leest de verslaglegging en komt op tijd, zodat zij op een professionele manier kan functioneren tijdens het overleg.	

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken**3.3 werkproces: Evalueert de werkzaamheden**

Omschrijving	De helpende zorg en welzijn evalueert, periodiek en aan het eind van het uitvoeringstraject, de werkzaamheden met de betrokkenen en de leidinggevende. Zij vraagt regelmatig of de cliënt/zorgvrager nog tevreden is over de geboden zorg en ondersteuning, neemt klachten serieus en stelt zo nodig, in overleg, de werkplanning bij. Ze rapporteert aan de leidinggevende over de geboden persoonlijke zorg en ondersteuning.		
Gewenst resultaat	De helpende zorg en welzijn heeft haar werkzaamheden op een professionele manier geëvalueerd en zo nodig is de werkplanning of zijn haar werkzaamheden bijgesteld.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none">Vlot en bondig formuleren	De helpende zorg en welzijn formuleert helder en bondig in een evaluatie, zodat zij haar eigen mening en bevindingen over de zorgverlening op een professionele manier duidelijk maakt aan alle betrokkenen.	<ul style="list-style-type: none">EvaluatievaardighedenFeedbackvaardighedenReflectievaardighedenGespreksvaardigheden
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none">"Klant"-tevredenheid in de gaten houden	De helpende zorg en welzijn neemt de zaken die betrokkenen tijdens de mondelinge evaluatie naar voren brengen in overweging, zodat de dienstverlening zo goed mogelijk aangepast wordt aan de behoeften en verwachtingen van de klant.	

3. Certificeerbare eenheden

In dit hoofdstuk worden de certificeerbare eenheden van dit kwalificatiedossier nader omschreven.

De certificeerbare eenheden welke deel uit maken van dit dossier zijn:

- *Hulp bij persoonlijke verzorging/ADL*
- *Hulp bij huishouden, wonen en recreëren*
- *Hulp bij (sociale) activiteiten*

3.1 Nadere specificatie Hulp bij persoonlijke verzorging/ADL

Certificeerbare eenheid

De hulp bij persoonlijke verzorging/ADL maakt een werkplanning voor haar werkzaamheden, op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- en activiteitenplan en de wensen en behoeften van de cliënt(en)/zorgvrager(s) en naast betrokkenen en in overeenstemming met collega's. Zij verleent persoonlijke verzorging/ADL (zoals wassen, aan- en uitkleden, uiterlijke verzorging, toiletgang, bewegen en verplaatsen en eten en drinken). Ze signaleert veranderingen in de gezondheid, het welbevinden en/of de ondersteuningsbehoefte van cliënten/zorgvragers en alle naast betrokkenen en geeft deze signalen door aan de leidinggevende. Tenslotte evalueert de hulp periodiek en aan het eind van het uitvoeringstraject de werkzaamheden met de cliënt/ zorgvrager, de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers en de leidinggevende.

De hulp kan deze werkzaamheden vervullen in een van de in het kwalificatiedossier Helpende Zorg en Welzijn genoemde branches, als hulp van bijvoorbeeld de Helpende Zorg en Welzijn.

Beroepsinhoud en voorkomende functiebenaming(en)

Hulp bij persoonlijke verzorging/ADL

Proces-competentie-matrix Hulp bij persoonlijke verzorging/ADL

		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Kerntaak	Werkproces																									
Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning																										
	1.1	Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan									X							X	X		X					
	1.2	Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of																								

[illegible]

Betekenis van deze kerntaak voor deze certificeerbare eenheid

In deze matrix wordt per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze certificeerbare eenheid.
Dit wordt zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

3.2 Nadere specificatie Hulp bij huishouden, wonen en recreëren

Certificeerbare eenheid

De hulp bij huishouden, wonen en recreëren maakt een werkplanning voor haar werkzaamheden op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan, en de wensen en behoeften van de cliënt(en)/zorgvrager(s) en de naaste betrokkenen. Op basis hiervan ondersteunt ze bij huishouden, wonen, verblijf of opvang, bijvoorbeeld door het (in overleg met de cliënt/zorgvrager) opruimen en schoonhouden van de woon- of verblijfsruimte. Tenslotte evalueert zij periodiek en aan het eind van het uitvoeringstraject de werkzaamheden met de cliënt/zorgvrager, de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers en de leidinggevende en stelt zonodig de werkplanning bij.

De hulp kan deze werkzaamheden uitvoeren in alle in het kwalificatiedossier Helpende Zorg en Welzijn genoemde branches, bijvoorbeeld als hulp van de Helpende Zorg en Welzijn.

Beroepsinhoud en voorkomende functiebenaming(en)

Hulp bij huishouden, wonen en recreëren

Proces-competentie-matrix Hulp bij huishouden, wonen en recreëren

		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Kerntaak	Werkproces																									
Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning																										
	1.1	Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan									X							X	X		X					
	1.2	Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of											X						X		X					

[illegible]

Betekenis van deze kerntaak voor deze certificeerbare eenheid

In deze matrix wordt per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze certificeerbare eenheid.
Dit wordt zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

3.3 Nadere specificatie Hulp bij (sociale) activiteiten

Certificeerbare eenheid

De hulp bij (sociale) activiteiten maakt een werkplanning voor haar werkzaamheden, op basis van het zorg-, leef- begeleidings-, activiteitenplan en de wensen en behoeften van de cliënt(en)/zorgvrager(s) en de naaste betrokkenen, en in overeenstemming met collega's. Ze ondersteunt de cliënt/zorgvrager bij (sociale) activiteiten en stimuleert hem tot het ondernemen van deze activiteiten. Ten slotte evalueert de hulp periodiek en aan het eind van het uitvoeringstraject de werkzaamheden met de cliënt/ zorgvrager, de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers en de leidinggevende.

De hulp kan deze activiteiten uitvoeren in alle in het kwalificatiedossier Helpende Zorg en Welzijn genoemde branches, bijvoorbeeld als hulp van de Helpende Zorg en Welzijn.

Beroepsinhoud en voorkomende functiebenaming(en)

Hulp bij (sociale) activiteiten

Proces-competentie-matrix Hulp bij (sociale) activiteiten

		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Kerntaak	Werkproces																									
Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning																										
	1.1	Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan									X							X	X		X					
	1.2	Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of																								

In deze matrix wordt per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze certificeerbare eenheid.
Dit wordt zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Deel D: Verantwoording

1. Inleiding

De verantwoording bij het kwalificatiedossier heeft tot doel de ontwikkeling van het kwalificatiedossier toe te lichten en te verantwoorden.

Het is een verantwoording van de stappen die zijn gezet bij het opstellen van het kwalificatiedossier zodat voor derden de procesgang transparant is. Het is een toelichting op de keuzes die zijn gemaakt bij het opstellen van de kwalificaties, zodat voor gebruikers inzichtelijk is wat wel en niet in het kwalificatiedossier is opgenomen en waarom die keuzes zijn gemaakt. Het is een vooruitblik op het ontwikkelingsperspectief van de kwalificaties in het licht van de dynamiek op de arbeidsmarkt en de dynamiek in de relaties tussen opleidingsinstellingen en behoeften van het bedrijfsleven.

Het Verantwoordingsdocument is van en voor de gebruikers. De verantwoording helpt het beroepsonderwijs keuzes te maken bij de inrichting van het onderwijs, de inhoud van de beroepspraktijkvorming en de examinering. Voor het bedrijfsleven wordt inzichtelijk gemaakt wat de relatie is tussen hun 'eigen' beroepscompetentieprofiel en het uiteindelijke kwalificatiedossier. Daarbij zijn twee vertaalslagen aan de orde:

- de selectie van een, respectievelijk het verwant verklaren van meerdere beroepscompetentieprofielen
- de vertaling van vakvolwassen beroepsbeoefenaar naar beginnend beroepsbeoefenaar met inachtneming van de wettelijke beroepsvereisten

De verantwoording bestaat uit twee delen:

- Proces- en inhoudsinformatie
- Ontwikkel- en onderhoudsinformatie

In Proces- en inhoudsinformatie staat reflectie op het ontwikkelingsproces van het kwalificatiedossier centraal. Belangrijke thema's zijn wie in welke hoedanigheid betrokken is geweest bij de ontwikkeling van het kwalificatiedossier en welke onderwerpen en discussies aan de orde waren. Maar ook wat er in dit kwalificatiedossier gewijzigd is ten opzichte van het vorige dossier. In de Ontwikkel- en onderhoudsinformatie geven de betrokken partijen aan welke agenda voor de toekomst uit het overleg en de discussiepunten tussen alle partijen tijdens het tot stand komen van het kwalificatiedossier naar voren zijn gekomen.

2. Proces- en inhoudsinformatie

2.1 Betrokkenen

Dit kwalificatiedossier is ontwikkeld door Calibris, afdeling Ontwikkeling & Innovatie. Tijdens de ontwikkeling van dit kwalificatiedossier is overleg gevoerd met:

1. Klankbordgroep Helpende Zorg en Welzijn en Zorghulp

Namens Onderwijs:

ROC Flevoland, teamcoördinator Niveau 1 en 2 Zorg & Welzijn

ROC Zeeland, teamleider V&V

ROC Zeeland, cluster Welzijn, voorzitter H en Z&W

ROC van Twente, projectleider

Examenbank RBA 4, docent, ontwikkelaar

Albeda College, onderwijsmanager

Albeda College, docent CGO

Namens het Werkveld:

Stichting Saffier, opleidingsfunctionaris

Stichting Brentano Amstelveen, Praktijkopleider V&V

ISZ De Brug, praktijkopleider

Zorgpartners Midden Holland, opleidingsfunctionaris

Kinderopvang Honki-Ponk, praktijkopleider kinderopvang

Radar, HR-adviseur

Overleggroep Gastouders en Ko-instellingen, directeur overleggroep

Vilente, coördinator werving en selectie V&V, thuiszorg en V&V

De Zorgring, praktijkopleider

Accolade Zorggroep, praktijkopleider

Stichting kinderopvang Leudal, coördinator

Zorgcentrum Oranjestraat, praktijkopleider

2. Platform V&V

Namens Onderwijs:

Directeur VMBO Het Stroomland, Stichting Platforms VMBO

Directeur Zadkine (OC Gezondheidszorg Laboratoriumtechniek & Optiek), MBO Raad

Directeur ROC MN sector Zorg en Welzijn, MBO Raad

Stafmedewerker ond/kwz. Inn. Noorderpoort/Campus Winschoten, MBO Raad

Afdelingsdirecteur Verpleegkunde koning Willem I College, MBO Raad

Docent ROC Aventus, MBO Raad

Onderwijsmanager ROC Mondriaan, MBO Raad

Namens Werkgeversorganisaties:

Opleidingsadviseur De Stroom, namens Actiz

Staffunctionaris Zuidzorg, Actiz

Senior beleidsmedewerker VGN

Beleidsmedewerker Werkgevers - en Arbeidszaken, GGZN

Afdelingshoofd Zorgopleidingen, Ziekenhuis Bernhoven, NVZ

Hoofd Opleidingen GGZ Drenthe, GGZ Drenthe

Namens

Werknemersorganisaties:

Afdelingsmanager Kennis en Innovatie, Stichting Zorgprojecten & Landelijke

Beroepsvereniging Verzorging (STING)

Kaderfunctionaris CNV Publieke Zaak, docent afdeling Verzorging Koning Willem I College

Vertegenwoordiger NU'91

Vertegenwoordiger V&VN

3. Platform SAW

Namens Onderwijs:

Voorzitter landelijke platform VMBO/Zorg & Welzijn, Stichting Platforms vmbo

Lid cte welzijn, MBO Raad

Directeur sector Zorg&Welzijn Graafschap College, MBO Raad

Voorzitter commissie Welzijn, MBO Raad

Teammanager, MBO Raad
Directeur Profit Opleidingen, NTRO
Brancheadviseur, Calibris Namens Werkgeversorganisaties:
Opleidingsfunctionaris, Cedris
Senior beleidsmedewerker, VGN
Medewerker, MO Groep
Algemeen Manager, Branchevereniging Ondernemers in de Kinderopvang
Beleidsmedewerker, Branchevereniging Ondernemers in de Kinderopvang
Beleidsadviseur, Dienst Justitiele Inrichtingen
Hoofd Opleidingen GGZ Drenthe

Namens Werknemersorganisaties:
Voorzitter, Beroepsvereniging Jongerenwerkers

4. Paritaire Commissie

Vanuit het Onderwijs:
Namens MBO Raad: directeur ROC van Twente
Namens MBO Raad: directeur Dienst Onderwijseffectiviteit Koning Willem I College
Namens MBO Raad: directeur Welzijn, Cultuur en Onderwijs, ROC Eindhoven
Namens MBO Raad: directeur Opleidingsinstituut Rescue Nederland
Namens MBO Raad: directeur ROC Zadkine
Namens MBO Raad: onderwijsmanager cluster Sport en Bewegen, Albeda College

Namens Werkgeversorganisaties:
Beleidsmedewerker Opleidingen ActiZ
Directeur WOS
Hoofd Arbeidszaken MO-Groep
Beleidsadviseur GGZ Nederland

Namens Werknemersorganisaties:
Arbeidsvoorwaardenadviseur ABVAKABO/FNV
Juridisch medewerker NU'91
Assistent bestuur FNV Sport
Adviseur CNV Publieke Zaak

Bestuur

Namens Onderwijs (MBO-Raad):
Voorzitter BTG-GDW ROC Aventus
Voorzitter CvB Regiocollege Zaanstreek Waterland

Namens Werkgeversorganisaties (MO-groep, ActiZ, VGN, NVZ):
Manager Organisatie VGN
Manager NVZ
Voorzitter directie/bestuurder Zorggroep Almere

Namens Werknemersorganisaties:
Landelijk bestuurder ABVAKABO/FNV (welzijnssector)
Sectorbestuurder ABVAKABO/FNV (zorgsector)
Landelijk bestuurder CNV Publieke Zaak (zorg- en welzijnssector)

2.2 Verwantschap

Het beroepscompetentieprofiel dat ten grondslag liggen aan het kwalificatiedossier Helpende zorg en welzijn, namelijk het BCP Helpende (MOVISIE, 2007), is verwant aan andere beroepscompetentieprofielen binnen respectievelijk de domeinen Verpleging en Verzorging en Sociaal Agogisch Werk. Er ligt een relatie met werkvelden en doelgroepen.

Hoewel het kwalificatiedossier Helpende zorg en welzijn de deelnemer voor beide genoemde sectoren kwalificeert, kan binnen de opleiding de nadruk meer liggen op de verzorging, of juist meer op de sociaal-agogische (begeleidende) werkzaamheden. Dit is afhankelijk van de belangstelling van de deelnemer en het opleidingsprogramma binnen het ROC.

Het Coördinatiepunt heeft in haar reactie op de kwalificatiedossiers Zorghulp en Helpende zorg en welzijn (2010-2011) aangegeven dat zij overlap ziet tussen beide dossiers. Om deze reden heeft het Coördinatiepunt geadviseerd om de dossiers Zorghulp en Helpende zorg en welzijn samen te voegen tot één dossier, waarbij twee kwalificaties gehandhaafd blijven. De platforms V&V en SAW en de paritaire commissie van Calibris hebben aangegeven dat het samenvoegen van de dossiers als onwenselijk wordt beschouwd. Er is sprake van een verschil in niveau en een verschil in setting waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd. Daarnaast voert een zorghulp werkzaamheden uit *rondom* een cliënt/zorgvrager, terwijl een helpende ook werkzaamheden uitvoert *aan* een cliënt/zorgvrager. Om het onderscheid tussen de kwalificatiedossiers Zorghulp en Helpende zorg en welzijn duidelijker aan te geven heeft Calibris in de genoemde dossiers diverse wijzigingen aangebracht in de werkprocessen.

De paritaire commissie van Calibris stelt dat het kwalificatiedossier Helpende zorg en welzijn voor het onderwijs binnen de nominale studieduur van 2 jaar kan worden uitgevoerd. De paritaire commissie heeft eveneens aangegeven dat dit kwalificatiedossier uitvoerbaar is onafhankelijk van het gekozen onderwijsconcept.

Verwantschap in Beeld

Komen er verzorgende werkzaamheden voor in kwalificaties in het Sociaal Agogisch Werk (SAW) of in het Onderwijs? Kennen kwalificaties in Verpleging & Verzorging (V&V) ook agogische werkzaamheden? Op deze vragen geeft onderstaand schema een antwoord.

SCHEMA KWALIFICATIESTRUCTUUR

VERPLEGING EN VERZORGING	GEDEELD GEBIED	SOCIAAL AGOGISCH WERK
		Onderwijsassistent
		Sociaal-cultureel werker
		Sociaal-maatschappelijk dienstverlener
		Pedagogisch medewerker 4 Jeugdzorg
		Gespecialiseerd Pedagogisch medewerker 4 Kinderopvang
		Pedagogisch medewerker 3 Kinderopvang
		Persoonlijk begeleider Gehandicaptenzorg
		Persoonlijk begeleider Specifieke doelgroepen
		Medewerker Maatschappelijke Zorg
Mbo-Verpleegkundige		
Verzorgende-IG		
Helpende Zorg en Welzijn		Helpende Zorg en Welzijn
Zorghulp		

Leeswijzer

- Kwalificaties uit de Verpleging en Verzorging (V&V) hebben een blauwe balk
- Kwalificaties uit het Sociaal Agogisch Werk (SAW) en de onderwijsassistent hebben een groene balk
- Een blauwe balk die stopt bij het middenvlak (gedeeld gebied) geeft aan dat die kwalificatie ALLEEN zorgtaken kent
- Een groene balk die stopt bij het middenvlak geeft aan dat die kwalificatie ALLEEN agogische taken heeft.
- Een groene of blauwe balk die verdergaat in het middengebied geeft aan dat een kwalificatie zowel agogische als verzorgende werkzaamheden bevat.
- Hoe langer een balk in het middengebied doorloopt des te groter is het aandeel werkzaamheden met zowel een agogisch als verzorgend karakter.

Voorbeelden

1. Bij de kwalificatie sociaal cultureel werk stopt de groene balk voor het middenstuk (gedeeld gebied). Dit betekent dat deze kwalificatie alleen uit sociaal agogische taken bestaat. Het sociaal cultureel werk kent geen verzorgende elementen.
2. Sommige kwalificaties lopen door in het middenvlak (gedeeld gebied). Dat betekent dat deze kwalificatie werkzaamheden kent die van karakter zowel verzorgend als agogisch zijn. Zo heeft de kwalificatie pedagogisch werker niveau 3 kinderopvang verzorgende werkzaamheden. De balk is rechts groen gekleurd en loopt uitdovend verder in het middenvlak

3. Bij de kwalificatie Helpende Zorg & Welzijn gaat de linker blauwe balk in het middenvlak over in een groene balk die rechts verdergaat. Dit geeft aan dat deze kwalificatie zowel behoort tot de zorg als tot het sociaal agogisch werk.
4. Bij de kwalificatie Maatschappelijke zorg 4 – gehandicaptenzorg is de balk groen: gaat door in het middenstuk en loopt zelfs een stukje door in het gebied V&V. Het groen geeft aan dat deze kwalificatie agogisch is; (middenvlak) wijst erop dat de kwalificatie zowel agogische als verzorgende taken kent; het stukje V&V is ingevuld vanwege de zorgspecifieke verpleegtechnische handelingen.

Opmerkingen:

- De lengte van de inkleuring van de balken zegt niets over de omvang van het kwalificatie of de uitgebreidheid van het onderwijsprogramma. Het gaat alleen om het zichtbaar maken van de relatieve mate waarin V&V en/of SAW elementen in een kwalificatie zijn opgenomen. Met andere woorden het geeft alleen een beeld van de raakvlakken tussen de verschillende dossiers.
- Het schema is geïnspireerd op de publicatie "Klaar voor de toekomst" (Movisie, 2006) waarin de beroepenstructuur Zorg en Welzijn is beschreven. Meer informatie over de gedeelde taken vindt u in deze publicatie in Hoofdstuk 3.3, pagina 48 e.v..

2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier

In het kwalificatiedossier Helpende zorg en welzijn zijn de competenties uit het beroepscompetentieprofiel/de beroepscompetentieprofielen 'vertaald' naar de competenties uit het Competentiemodel Kenniscentra Beroepsonderwijs Bedrijfsleven Powered by SHL. De kerntaken en werkprocessen zijn vertaald uit het beroepscompetentieprofiel Helpende.

Voor de ontwikkeling van dit kwalificatiedossier Helpende zorg en welzijn is gekeken naar de verschillen tussen de vakvolwassen beroepsbeoefenaar en de beginnend beroepsbeoefenaar. Om hierover duidelijkheid te verkrijgen zijn klankbordgroepen en platforms met vertegenwoordigers van de werkgevers en werknemers geconsulteerd.

Certificeerbare eenheden

Voor het kwalificatiedossier Helpende zorg en welzijn zijn een drietal certificeerbare eenheden vastgesteld. Deze staan vermeld in Deel B van dit dossier:

1. Hulp bij persoonlijke verzorging/ADL
2. Hulp bij huishouden, wonen en recreëren
3. Hulp bij (sociale) activiteiten.

De arbeidsmarktrelevantie is door sociale partners in de geraadpleegde platforms vastgesteld. Voor elk van de certificeerbare eenheden zijn arbeidsmogelijkheden te vinden in de in Deel B aangegeven zorg- en welzijnsinstellingen. De zinvolheid en uitvoerbaarheid van de nu geformuleerde certificeerbare eenheden zijn opgenomen in de Onderhoudsagenda 2011 - 2016.

Subsidieregeling voor tegemoetkoming in de kosten voor vaccinatie Hepatitis B van deelnemers MBO- en HBO-onderwijs

Deelnemers in bepaalde zorg-en welzijnsopleidingen van het MBO en HBO die stage- en werkervaring opdoen, moeten uit het oogpunt van arbeidsomstandigheden vanwege gezondheidsrisico's voldoende beschermd worden tegen Hepatitis B. Om die reden kunnen zij zich laten vaccineren. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft besloten om te voorzien in een tegemoetkoming van de kosten voor de vaccinatie tegen Hepatitis B. De subsidie is aan te vragen door onderwijsinstellingen en is gestart vanaf het schooljaar 2008-2009. Voor informatie zie: www.minvws.nl/nieuwsberichten/16-06-2008

Selectie competenties en componenten

In de mbo-kwalificatiedossiers is gebruik gemaakt van het Competentiemodel beroepsonderwijs bedrijfsleven, ontwikkeld door SHL. Dit model bestaat uit 25 competenties, die bestaan uit 'componenten' waaraan 'gedragsankers' zijn verbonden. In de kwalificatiedossiers zijn de gedragsankers, via de context van het werkproces, omgezet in prestatie-indicatoren.

Calibris heeft bij de selectie van competenties en componenten een aantal criteria gehanteerd:

- selectie van essentiële competenties/componenten per werkproces
- controle of de competentieset de essentie van het beroep weergeeft
- indien een competentie in meerdere werkprocessen is geselecteerd, zijn in principe andere componenten geselecteerd of is een andere prestatie-indicator geformuleerd
- afstemming van de geselecteerde competenties/componenten binnen een domein
- afstemming van de geselecteerde competenties/componenten tussen domeinen
- afstemming van geselecteerde competenties/componenten tussen (delen van) verwante kwalificaties

2.4 Nederlands, rekenen en moderne vreemde talen

2.4.1 Helpende Zorg & Welzijn

Nederlands

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Helpende Zorg & Welzijn zich op het volgende niveau:

- Mondelinge taalvaardigheid: 2F
- Leesvaardigheid: 2F
- Schrijfvaardigheid: 1F
- Taalverzorging en taalbeschouwing: 1F

Toelichting:

De Nederlandse taal is voor de beroepsuitoefening deels getypeerd op 1 F en deels op 2F (Meijerink, 2009). Om het niveau voor de beroepsuitoefening te bepalen zijn alle werkprocessen bekeken op taalelementen. Deze elementen zijn gekoppeld aan 1 of meerdere subdomeinen en aan het vereiste niveau.

Een uitgebreid overzicht van de taalelementen in relatie tot de beroepsuitoefening is opgenomen in het servicedocument Taal en Rekenen 2011-2012. Dit document staat op de website van Calibris (zie: www.calibris.nl).

Rekenen

Indicatief bevindt de beroepsinhoud van de Helpende Zorg & Welzijn zich op het volgende niveau:

- Getallen: 2F
- Verhoudingen: 2F
- Meten en meetkunde: 1F
- Verbanden:

Toelichting:

Rekenen is voor de beroepsuitoefening deels getypeerd op 1 F en deels op 2F (Meijerink, 2009). Om het niveau voor de beroepsuitoefening te bepalen zijn alle werkprocessen bekeken op rekenkundige handelingen. Deze handelingen zijn gekoppeld aan 1 of meerdere subdomeinen en aan het vereiste niveau. Verbanden komen niet voor in de werkprocessen

Een uitgebreid overzicht van de rekenkundige handelingen in relatie tot de beroepsuitoefening is opgenomen in het servicedocument Taal en Rekenen 2011-2012. Dit document staat op de website van Calibris (zie: <http://www.calibris.nl>).

2.5 Discussiepunten

1. Afstemming

Calibris heeft alle kwalificatiedossiers zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Dit betreft, daar waar mogelijk, de beschrijving van kerntaken, de selectie van competenties, componenten en de beschrijving van prestatie-indicatoren. Deze afstemming heeft plaatsgevonden tussen kwalificatiedossiers binnen een domein en tussen kwalificatiedossiers van verschillende domeinen.

2. Onderzoek naar uitvoerbaarheid KD Helpende Zorg en Welzijn

In 2010 is onderzoek gedaan naar de uitvoerbaarheid van het KD Helpende Zorg en Welzijn. De hoofdconclusies waren: 1. Problemen met zorgtaken en werkprocessen zijn niet te wijten aan de opzet van het kwalificatiedossier; 2. De wijze waarop voedingstaken nu in het kwalificatiedossier zijn opgenomen, voldoet. Het gedeelde platform V&V / SAW en de Paritaire Commissie hebben de uitkomsten van het onderzoek overgenomen. Het onderzoek heeft geen aanleiding gegeven tot het doen van extra aanpassingen in het kwalificatiedossier.

3. Certificeerbare eenheden

Er is opnieuw gesproken over het begrip Certificeerbare Eenheden. In relatie tot de Certificeerbare Eenheden hebben de leden van platforms en de paritaire commissie vastgesteld dat zij een instrument missen ten behoeve van de verzilvering van opleidingsonderdelen. Zij zouden graag zien dat er een certificering zou bestaan gericht op doorstroming binnen opleidingen (vergelijkbaar met deelcertificaten).

4. Gedifferentieerd diplomeren

De vaststelling van de Meijerink-niveaus voor de Nederlandse taal en rekenen en Engels voor niveau 4 is aanleiding geweest om opnieuw te spreken over de wens gedifferentieerd te mogen diplomeren.

Dit zou betekenen dat een deelnemer een 'vakdiploma' kan ontvangen wanneer alleen alle vakgerelateerde onderdelen zijn afgesloten. Wanneer ook de Nederlandse taal, rekenen en voor niveau 4 Engels op het vereiste niveau zijn afgesloten, zou de deelnemer een volledig diploma kunnen ontvangen met recht op doorstroming.

5. Vakkennis en vaardigheden

Calibris heeft voor de invulling van vakkennis en vakvaardigheden verder verfijnd. Daar waar sprake is van specifieke kennisvereiste is dat ook beschreven als kennisvereiste. De vakkennis en vaardigheden zijn op een redelijk hoog abstractieniveau geformuleerd. De uitwerking hiervan behoort tot de deskundigheid van het onderwijs.

6. Doorlopende leerlijnen

In het kader van doorlopende leerlijnen heeft Calibris (in overleg met onderwijs) doorstroombdocumenten ontwikkeld. Zo zijn er doorstroombdocumenten vanuit vmbo-examenprogramma's naar de mbo-kwalificaties. Daarnaast zijn doorstroombdocumenten ontwikkeld vanuit de mbo-kwalificaties met de meest relevante hbo-opleiding(en). Deze documenten kunnen worden gebruikt bij gesprekken tussen onderwijsinstellingen in het kader van doorstroming van leerlingen/deelnemers/studenten. Met het onderwijsveld is afgesproken deze documenten gezamenlijk te actualiseren zodra de kwalificatiedossiers voor langere tijd worden vastgesteld.

7. Ontwikkelagenda 2010

De onderwerpen uit de ontwikkelagenda 2010 zijn besproken. Deze onderwerpen zijn volgens het platform en de paritaire commissie afdoende verwerkt of opgenomen in de onderhoudsagenda 2011 - 2016.

2.6 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop het Coördinatiepunt een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving, veranderingen in competentiekeuzes en resultaatveranderingen in prestatie-indicatoren. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen in de uitwerking van deel C vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

De wijzigingen in dit kwalificatiedossier ten opzichte van de versie 2010-2011 zijn gedetailleerd beschreven in het servicedocument 'Veranderdocument wijzigingen in het kd Helpende Zorg en Welzijn van 2010- 2011 naar 2011-2012'. Dit servicedocument is te vinden op de website van Calibris, www.Calibris.nl.

3. Ontwikkel- en onderhoudsperspectief

Algemene onderwerpen (voor alle domeinen)	Actie	Wie	Wanneer
Gedifferentieerd diplomeren en verzilverbare eenheden	Monitoren van de ontwikkeling m.b.t. gedifferentieerd (met/zonder LLB) diplomeren en verzilverbare eenheden en actief beleid voeren	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011
NQF/EQF	Ontwikkelingen monitoren en zo spoedig mogelijk NQF/EQF duiden in kwalificatiedossiers	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011- 2016
Onderhoud kd's vanaf brede invoering in 2011	Monitoren van trends en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening en op de arbeidsmarkt en dit plaatsen in onderhoudsperspectief	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011- 2016
Ontwikkelingen bcp's	Nieuwe bcp's en geactualiseerde bcp's worden aangeleverd door sociale partners	Sociale partners	2011- 2016
Actualisatie kwalificatiedossiers	Op basis van nieuwe en/of geactualiseerde bcp's worden kwalificatiedossiers aangepast	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011- 2016
Uitvoerbaarheid kwalificatiedossiers	Onderzoek naar uitvoerbaarheid van kwalificatiedossiers voor het werkveld en onderwijs	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Certificeerbare eenheden	Arbeidsmarktrelevantie en uitvoerbaarheid van huidige en mogelijk nieuwe CE's meenemen in de evaluatie van de kd's in relatie tot kd's 2016 (of eerder als er aanleiding tot onderhoud is)	Calibris Platforms Paritaire Commissie	2011- 2016
Structuur van Certificeerbare eenheden	Voor alle kd's onderzoeken op welke wijze de structuur van CE's of andere eenheden kan bijdragen aan flexibilisering van de kwalificatiestructuur (door-, terugstroom en zij-instroom)	Calibris Platforms Paritaire Commissie	2011-2016
Vakkennis en vaardigheden	Nieuwe ontwikkelingen opnemen (relatie pilots, onderzoeken, servicedocumenten)	Calibris Platforms Paritaire Commissie	2011-2016
Ondernemerschap binnen beroepen	Desgewenst ontwikkelingen monitoren en bediscussieren	Calibris Platforms Paritaire Commissie	2011-2016

Algemene wet- en regelgeving	Monitoring algemene wet- en regelgeving. Zonodig gevolgen in kd's doorvoeren.	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011- 2016
Vertegenwoordiging in klankbordgroepen (kgb's) en platforms	Voldoende vertegenwoordiging voor alle kd's in kgb's en platforms. Zonodig actie ondernemen.	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Kd-gerelateerde activiteiten	Actief meedraaien in werkgroepen en advisering, zoals bijvoorbeeld examenprofielen	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Servicedocumenten	Gedurende de looptijd van de kd's door onderwijs en/of werkveld gewenste servicedocumenten ontwikkelen, zoals bijvoorbeeld LLB – relatie tot het kd in kaart brengen	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011-2016
Branches in kd's	Consequenties van kwalificerend en ontwikkelingsgericht erkennen en de gevolgen voor de kd's onderzoeken. De resultaten voorleggen aan het bestuur om hier beleid op te kunnen formuleren	Calibris Platforms Paritaire commissie	2011 – 2016

Onderwerpen gedeeld domein V&V en SAW	Actie	Wie	Wanneer
KD MZ Verpleegtechnische handelingen	Onderzoek naar wenselijkheid en uitvoerbaarheid van vp-handelingen in MZ 3 en VW4	Calibris Platform V&V en SAW Paritaire commissie	2011- 2012
KD MZ	Onderzoek naar doorstroomgegevens van deelnemers naar SAW- en V&V-opleidingen	Calibris Platform V&V en SAW Paritaire commissie	2011- 2016
KD He Z&W	Afstemming structuur met V&V en SAW, in het kader van transparantie en doorstroom binnen SAW en V&V	Calibris Platform V&V en SAW Paritaire commissie	2011
KD He Z&W	Onderzoek naar door- en terugstroomgegevens van deelnemers	Calibris Platform V&V en SAW Paritaire commissie	2011- 2016

Calibris voert jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek uit. Het ene jaar een onderzoek onder leerbedrijven, het andere jaar onder onderwijsinstellingen. Het betreft onderzoek naar de tevredenheid over producten en diensten van Calibris. Daarbij komen ook producten en diensten rond de kwalificatiestructuur aan de orde.